

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 12 kwietnia 2016r. skierowanym do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, powódka W. T. domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Gliwicach z dnia 26 listopada 2011r. w sprawie sygn.akt XIINc 75/11, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem tegoż sądu z dnia 10 listopada 2011r w całości. Wniosła także o zasądzenie kosztów postępowania./pozew k.2-6, pismo k.39/

Postanowieniem z dnia 19 maja 2016r. sąd rejonowy stwierdził swą niewłaściwość rzeczą i sprawę przekazał do rozpoznania tutejszemu sądowi. /postanowienie k.61/

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości z zasądzeniem kosztów procesu./odpowieź na pozew k.79/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły umowę pożyczki. Dla zabezpieczenia jej wykonania zawarto porozumienie. Mocą porozumienia z dnia 3 marca 2009r. powódka sprzedała pozwanej 14 weksli o wartości 157.200 zł za cenę 55.000 zł. Kwota 27.500 zł była zapłacona w gotówce, powódka pokwitowała odbiór. Pozostała część pożyczki w kwocie 27.500 zł miała być płatna przelewem na konto po ujawnieniu wzmianki o wpisie hipoteki do księgi wieczystej.

W dacie zawarcia umowy pożyczki, strony podpisały porozumienie wekslowe. Powódka wystawiła 14 weksli, zobowiązując się do ich wykupu w określonych terminach i na określonych zasadach.

Powódka udzieliła też notarialnego pełnomocnictwa dla pozwanej do dokonywania szeregu czynności związanych z jej nieruchomością, aż do rozporządzania ją.

Powódka zrzekła się odwołania tego pełnomocnictwa.

Powódka zwracała się do pozwanej z prośbą o zmianę warunków spłaty należności. W dniu 3.03.2010r. strony zawarły kolejne porozumienie. Przyznano fakt wykupu przez powódkę 11 weksli o wartości 500 zł każdy i wpłacenia na poczet weksla o nominale 95 700 zł kwoty 34 100 zł.

Powódka wystawiła 14 nowych weksli o łącznej wartości 158.300 zł, a bez weksla 13 i 14, o wartości 102 300 zł. Ustalono bowiem, że w przypadku, terminowego wykupu weksla 12 na kwotę 95.700 zł to jest do dnia 3.03.2011 r. weksel 13 i 14 zostaną sprzedane za 1 złoty.

Strony postanowiły, że mocą tego porozumienia na podstawie art. 596 § 1 k.c. dokonują odnowienia istniejącego stosunku zobowiązaniowego wynikającego z porozumienia wekslowego nr 07 z 3.03.2009r.

Pozwana miała zwrócić weksle 12, 13, 14 z wcześniejszego porozumienia.

Strony ustaliły wysokość zobowiązania na 55.000 zł. Postanowiły również o pozostawieniu w mocy ustanowionej hipoteki oraz o tym, że pełnomocnictwo z 3.03.2009r. jest ważne i skuteczne. Powódka nie wywiązała się z zobowiązań i nie wykupiła weksli. /uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie sygn. akt IC751/13-akta załączone do akt sprawy niniejszej/

W postępowaniu nakazowym z weksla, Sąd Okręgowy w Gliwicach, nakazem zapłaty z dnia 26 listopada 2011r. w sprawie sygn.akt XIINc 75/11, orzekł że W. T. powinna zapłacić na rzecz M. Z. kwotę 151.100zł z odsetkami ustawowym i kosztami procesu. Podstawą orzeczenia były weksle własne W. T. wystawione w związku z odnowieniem

zobowiązania na mocy aneksu do porozumienia wekslowego z dnia 3.03.10r. o nominałach 95.100zł, 28.000zł i 28.000zł. Nakaz zapłaty uprawomocnił się bez zaskarżenia. Postanowieniem z dnia 10 listopada 2011r. sąd z urzędu zaopatrzył nakaz zapłaty w klauzulę wykonalności./ pozew k.2-3, weksle k.16-18, porozumienia k.6-10, nakaz zapłaty k.21, postanowienie k.28-akt sygn.XIINc75/11 Sądu Okręgowego w Gliwicach-akta załączone do akt sprawy niniejszej/

Na podstawie tytułu wykonawczego opisanego wyżej, wnioskiem egzekucyjnym z dnia 6 grudnia 2011r. M. Z. wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w stosunku do W. T. przed komornikiem sądowym J. K. działającym przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi. Egzekucję skierowano między innymi do nieruchomości dłużniczki. Do chwili obecnej egzekucja jest kontynuowana./wniosek k.1-2 akt komorniczych km7004/11/

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lutego 2015r. wyrok Sądu Okręgowego utrzymano mocy.

/ wyrok wraz z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach oraz wyrok Sąd Apelacyjny w Katowicach w aktach sprawy sygn. akt IC751/13 –akta załączone do akt sprawy niniejszej/

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zostało oparte na przesłankach wynikających z art.840§ 1 pkt 2 k.p.c.

Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

W sprawie powódka podjęła inicjatywę dowodową i wskazała w toku postępowania, iż obowiązek zapłaty jakichkolwiek kwot na rzecz pozwanej na podstawie weksli wystawionych przy umowie z dnia 3 marca 2010r. nie istnieje. Wykazała, że umowa jaka łączyła strony z dnia 3 marca 2010r. jest nieważna. Prawomocnym wyrokiem z dnia 27 maja 2014r. Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie o sygn.akt IC751/13 orzekł, iż umowa aneksu do porozumienia wekslowego nr 07 z dnia 03 marca 2010 roku jest nieważna.

Należy stwierdzić, że powództwo opozycyjne może być złożone do chwili, kiedy egzekucja jest prowadzona./ por. wyrok SN z dnia 26.7.1972 r., III CRN 157/72, OSNC 1973, Nr 4, poz. 69/

Powódka skutecznie powołała się na zarzuty skutkujące uznaniem, że zachodzą podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

W sprawie ustalono, że porozumienie wekslowe dotyczące weksli własnych powódki jest nieważne. Weksle własne powódki były wystawione jako weksle gwarancyjne przy porozumieniu, którego nieważność stwierdził sąd.

Weksel gwarancyjny może być wystawiony jako weksel in blanco, ale także jako weksel zupełny. W obrocie gospodarczym weksle gwarancyjne (kaucyjne, depozytowe) funkcjonują zazwyczaj jako weksle in blanco, ale takie spostrzeżenie wynikające z praktyki nie ma prawnego znaczenia i nie może tworzyć ograniczeń bez ustawowego wsparcia. /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 stycznia 2009r.V CSK 257/08/

Powód, występując z powództwem o zapłatę, opartym na twierdzeniu, że dochodzone roszczenie przysługuje mu jako remitentowi weksla własnego wystawionego przez pozwanego, powinien przedłożyć weksel, który to poświadcza. Pozwany natomiast przed tak uzasadnionym żądaniem może się bronić za pomocą różnego rodzaju zarzutów. Może podnieść, np. że dołączony do pozwu dokument nie jest w istocie wekslem własnym (nie ma koniecznych cech określonych w art. 101 PrWeksl), albo że, choć załączony dokument jest wekslem własnym, to stwierdzone nim roszczenie nie powstało, gdyż powód sfalszował podpis pozwanego lub tekst przyrzeczenia zapłaty sumy wekslowej maja 2004 r., III 563/02, OSNC 2005, nr 5, poz. 88). (por. art. 7 i 69 PrWeksl). **Pozwany może też powołać się na nieistnienie lub wadliwość stosunku podstawowego względem zobowiązania**

wekslowego wystawcy, ograniczenia bowiem w podnoszeniu zarzutów, przewidziane w art. 17 prawa wekslowego, nie mają zastosowania w rozpatrywanej sytuacji. Ograniczenia te, służąc bezpieczeństwu obrotu, stają się aktualne dopiero w przypadkach, w których doszło do przeniesienia weksla na zasadach prawa wekslowego.

(por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 5 lipca 2007 r.

II CSK 160/07 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1999 r., I CKN 215/98, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 128, i z dnia 7 maja., III 563/02, OSNC 2005, nr 5, poz. 88).

Powódka wnosząc pozew o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, wykazała iż po powstaniu tytułu powstało zdarzenie na skutek którego roszczenie wygasło. Tytuł egzekucyjny opatrzony klauzulą wykonalności, został wydany na podstawie weksli własnych powódki, które wystawione zostały do nieważnego porozumienia wekslowego. Powyższe oznacza, że stosunek podstawowy jest dotknięty wadą, która skutkuje uznaniem niedopuszczalności posłużenia się wekslami dotyczącymi tego stosunku. Tym samym tytuł wykonawczy, którego podstawą były weksle nie może dalej istnieć w obrocie.

Z tych przyczyn powództwo podległo uwzględnieniu i sąd pobawił tytuł wykonawczy wykonalności w całości.

Powódka była zwolniona od kosztów sądowych, wobec czego nie została uiszczona opłata od pozwu.

Z uwagi na powyższe na podstawie na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.05.167.1398 ze zm.) z zastosowaniem w/w art. 98 k.p.c., należało zgodnie z wynikiem procesu pobrać od pozwanej należne koszty sądowe.